

Jak „zmrazit“ ruskou vilu v Česku – Lidové noviny 15. 3. 2022

Jak „zmrazit“ ruskou vilu v Česku

Zabavování ani znárodnování majetků ruských oligarchů se v Česku nechystá, přijít by ale mohli o všechny výnosy.

Nakládat se svým na Západě zakotveným majetkem už někteří ruští boháči nemohou. Údajně třetí nejbohatší Rus Alexej Mordašov tak musí oželet svou jachtu Lady M. V severoitalském přístavu Imperia mu ji zablokovala italská finanční policie. FOTO ČTK/AP

PRAHA Policejní páskou obehnané vily a luxusní automobily ruských oligarchů v hlídaných garážích státu v Česku zatím k vidění nejsou. I přes rozsáhlé balíky sankcí, které Evropská unie vyhlásila vůči jednotlivcům i firmám z Ruska, to ani v dohledné době není na pořadu dne. To, o čem znění sankčních opatření hovoří, se totiž nerovná zabavení.

Podle odborníka na mezinárodní právo Petra Stejskala z Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci se na jednotlivce v rámci mezinárodních sankcí typicky uvaluje tzv. asset freezing

neboli zmrazení aktiv.

„To je potřeba odlišit od konfiskace nebo vyvlastnění. Sankce alespoň tak, jak je přijímá EU a následně provádí ČR, pouze zablokuje finanční prostředky nebo majetek dané osoby,“ vysvětlil pro LN Stejskal s upozorněním, že nejde o odejmutí vlastnického práva. Stát tedy oligarchům fyzicky nic „nebere“.

Markéta Polendová z advokátní kanceláře Bříza & Trubač LN řekla, že primárním cílem takových opatření jsou spíše finanční toky než dobře „viditelný“ movitý a nemovitý majetek. Mířit tak budou

mnohem spíše na firmy a účty u bank. „Jde o zajištění proti nakládání s takovým majetkem. Sankcionovaná osoba jej nemůže prodat, pronajmout nebo převést, zkrátka s ním jakkoliv nakládat,“ uvedla Polendová.

Nejde o skutečné zabavení ani znárodnění, což jsou termíny, které se ve veřejné debatě o sankcích občas objevují. Proti tomu se ostatně vymezil i Finanční analytický úřad (FAÚ), který má dodržování sankčních opatření na starost.

„V žádném případě však takovým ‚zmrazením‘ finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů nedochází k jejich ‚zabavení‘ nebo ‚konfiskací‘, tedy k přechodu ‚sankcionovaného‘ majetku na kohokoli jiného,“ upřesnil na svých stránkách úřad. Podmínky vyvlastnění majetku jsou navíc nastavené přísně, na znárodnění je dokonce potřeba zákon.

Jak ale doplnil Michal Škudrna z advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, majetek by Rusům nezmizel v nenávratnu, v případě zrušení sankcí by se oligarchovi jeho právo s majetkem nakládat vrátilo.

Pronájem by nezmizel

„Vše funguje podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Ten se odkazuje na konkrétní rozhodnutí, které Evropská unie nebo třeba OSN udělala,“ řekl pro LN Škudrna.

Role FAÚ v celém procesu je podle něj srovnatelná třeba s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, který si bere pod správu majetek zabavený v rámci trestního řízení. Jen s tím rozdílem, že FAÚ by zatím třeba fiktivní vilu v Karlových Varech nepřebírala pod svou správu. Pokud by však dle Škudrny k takovému vyostření sankcí došlo, měl by stát možnost nemovitost i prodat. „Během jejího spravování, které by mohlo trvat i dlouhé roky, by ji totiž musel udržovat. Vzniklé náklady už by ale byly tak velké, že by se státu spíše vyplatilo nemovitost prodat a výtěžek uložit na zvláštní účet. Ten by pak po případném zrušení sankcí připadl majiteli,“ vysvětlil.

I tak ale expert na mezinárodní právo Stejskal upozorňuje, že ani zahrnutí smyšlené nemovitosti v majetku ruského sankcionovaného oligarchy by neznamenalo zpřetrhání všech právních vazeb.

„Pokud by takovou vilu sankcionovaná osoba někomu pronajala ještě před zařazením na sankční seznam, nemusí to hned znamenat zánik takového nájmu, výnosy z něj jsou však zmrazeny také,“ popsal Stejskal.

A tak třeba přátelé ruského bosse by ve vile mohli nadále bydlet, peníze od nich by se však k oligarchovi v Rusku nedostaly.

Porušování mezinárodních sankcí je v Česku riskantní krok. Pokud by právnická nebo fyzická osoba porušením sankčního režimu vydělala nebo způsobila škodu nad pět milionů korun, hrozila by pokuta až ve výši padesát milionů korun.

MICHAL BERNÁTH

Zpět k listování